

SERIÁL

OSUDY ŽEN S VLASTNÍ ZKUŠENOSTÍ
S VÝKONEM TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY

LUCIE

Doufám, že děti jednou zazvoní u dveří

Lucii je 44 let. V mládí se stala závislou na alkoholu. Pak přišla o práci a začala ho krást v obchodech. Celkem si odseděla 6,5 roku. Zatímco první tresty byly v řádu měsíců, naposledy za mřížemi strávila 4,5 roku. Teď je už několik let na svobodě a ke starému životu se vrátit nechce, ačkoli po propuštění čelila situacím, které by byly nesmírně náročné pro kohokoli z nás.

Jak se vám dnes daří?

Já se teď raduji z každého dne. Jsem ranní ptáče. Když jsem pila alkohol, takhle jsem to neměla. Teď dokážu ráno vstát z postele, slyšet, jak zpívají ptáčci a mít z toho radost. Ale je to samozřejmě i těžké. Mám pořád velké bolesti po operacích, skončila mi nemocenská a teď hledám znovu práci.

Minulý týden jsem byla na zkoušku v jednom tabáku, ale musela bych tam tahat balíky, a to nezvládnou – jsem po 5 operacích pohybového aparátu. Měla jsem problémy s páteří, ale ve věznicí nebylo možné to řešit, jenže já tam byla 4,5 roku. Teď jsem venku přes 3 roky a poslední půl rok jsem se učila znovu chodit. Já jsem se po propuštění bála jít k doktorovi, protože jsem věděla, že by mi zakázal pracovat. A ta práce pro mě byla nejdůležitější, tak jsem tam chodila v korzetu.

www.zenyavezeni.cz

Kde jste hned po propuštění pracovala?

Ve skladu jedné velké společnosti. Přes pracovní agenturu tam nechtěli rejstřík. Když jsem přišla první den, byla ta místnost úplně nacpaná lidmi. Naštěstí jsem byla daleko od dveří. Kdyby to tak nebylo, asi bych utekla. Měla jsem strach, protože potom rozdali tablety, se kterými probíhalo školení, a já ani nevěděla, jak to zapnout. Připadala jsem si úplně mimo. Měla jsem pocit, že na mě všichni poznají, proč s tím neumím pracovat. Ale zeptala jsem se tam nějakého kluka, a ten mi pomohl. A pak jsem nastoupila.

A jaká byla vaše první pracovní zkušenost?

Já na ně nedám dopustit. Hrozně jsem se snažila, pracovala jsem na 150 %. Tak si mě už po 2 měsících chtěli vzít jako kmenového zaměstnance a tam už chtějí rejstřík. Tehdy jsem šla za vedoucím a řekla jsem mu, že mám dost záznamů – měla jsem hrozný strach, že mě pošle pryč. Ale on, jak věděl, že jsem pracovitá, to vymyslel s nadřizenými tak, že jsem mohla maximální dobu zůstat v jedné agentuře, pak jít do druhé a pak už se mi měl vymazat rejstřík. No, jenomže pak přišly ty operace a musela jsem tam skončit.

Ale cítila jsem od nich prostě podporu. Že je nezajímalo, co mám za sebou, ale to, že vážně chci pracovat, prostě jaká jsem teď. Dokonce, protože já jsem nikdy nechyběla, ani nešla k tomu doktorovi a nikdy nepřišla pozdě, zařadili mě do takové vánoční zaměstnanecké tomboly o 100 000 Kč. No, a vyhrála jsem to! Můj nadřízený byl úplně dojatý a říkal: „Já jsem to nikomu nepřál jako tobě.“ Po zdanění z toho zbylo 76 000 a všechno šlo na dluhy.

Já jsem tehdy říkala mamce: „Mě by to dřív jenom štválo, že z toho nic nedostanu, ale najednou jsem zjistila, že mám radost, že se dluhy o to dřív splatí.“

Zmínila jste dluhy. Jak to s nimi máte teď?

Já tam měla hlavně zdravotní pojišťovnu, protože jsem nechodila na úřad, a jednu půjčku. Po propuštění jsem s vámi podala insolvenční a správkyňe zjistila, že některé dluhy už mám mít dávno splacené a že Provident si zase účtoval nezákonné úroky. Takže nakonec se ta částka docela snížila. A nedávno mi správkyňe napsala, že už jsem splatila víc než 3/4. To jsem vlastně taky hned volala mamce.

www.zenyavezeni.cz

Mluvíte o mamince. Máte k sobě blízko?

Máme. Ona je úplně úžasná. Nikdy mě nepřestala podporovat. Ne jako to měly ty další holky ve věznici, co to doma měly hrozné. Tak mě doteď trápí, co kvůli mně maminka prožila, musím se hodně snažit moc se v tom neutápět. Ona říká, že má hlavně radost, že teď už je to jinak.

Myslím, že když jsem seděla naposledy, poznala z těch dopisů a telefonátů, že to myslím vážně, že opravdu chci začít znovu. Spravila jsem si i vztah s tátou, přijel tam za mnou a viděli jsme se poprvé po 8 letech.

Byla pro vás podpora rodiny důležitá?

Strašně moc. Mamka mi pomohla i najít byt a tak. Jezdili za mnou do věznice. I teď, když jsem byla na rehabilitaci hrozně daleko.

Ale bylo to tentokrát jiné. Když jsem byla propuštěná poprvé, mamka mě u sebe nechala bydlet a řekla mi, ať si odpočinu, ať se rovnou neženu do práce. A to byl kámen úrazu, já toho zneužila a začala hned zase brát drogy.

Teď mi neřekli: „My ti věříme“, ale dali mi tu šanci dokázat jim, že mi věřit můžou.

Zmínila jste drogy. Jaká je vaše zkušenost?

U mě to začalo alkoholem, drogy přišly až později a nebyly nikdy hlavní.

Já jsem až do 20 let ani nepila, nekouřila. Pak jsem začala pracovat jako modelka a potom v baru jako tanečnice. A tam nás nabádali, abychom s návštěvníky pily – za pár panáků s nimi jsem dostala víc, než za tancování. Ale i když mi ostatní postupně začali říkat, že mám problém, já jsem si to nepřipouštěla. Až když se mi bez toho začaly klepat ruce, došlo mi, že mám asi vážně problém. To jsem pila i 3 lahve vodky denně. Tak vlastně začala i ta moje trestná činnost. Já měla vždycky jen drobné krádeže, ale ono se to nasčítalo.

Bydlela jsem u mamky, když už jsem pak nepracovala. A ona mě nikdy nepodezírala. Až když jí došlo, že je to se mnou vážně, přestala mi dávat peníze, vč. drobných, a všechno jídlo kupovala sama. A já jsem začala chodit krást flašky do večerek. Vždycky jsem brala jen tu nejlevnější vodku. Soudkyně se pak skoro smála, že to snad nikdy neviděla, že jsem si rovnou nebrala Absolutku nebo tak. Takže v těch rozsudcích byly většinou stovkové částky.

Ale pořád jsem si říkala, že přece nejsem kriminálník, že sedět nepůjdu. Jenže pak se mi nasčítaly podmínky, neudělala jsem obecně prospěšné práce a na dovolenou s mamkou a ségrou mi najednou volali, že mám nastoupit do vězení.

www.zenyavezeni.cz

Vyhledala jste někdy pomoc se závislostí?

Ve 22 letech jsem byla poprvé na léčení, ale tehdy jsem ještě měla pocit, že tam nepatřím. Později jsem šla sama do Bohnic a tam mi to pomohlo. I když jsem se pak třeba zase napila, vydržela jsem vždycky abstinovat o něco déle. Ale asi jsem fakt potřebovala tu ťafku, když mě pak na tak dlouho zavřeli.

Ve vězení jste se léčila?

Přemýšlela jsem o tom. Ale nakonec jsem na to specializované oddělení nešla. Nemohla bych pracovat.

Taky si myslím, že mě ve věznici neměli ti psychologové a vychovatelé moc rádi. Nevěřili mi, že se tam k tomu nevrátím.

Teď mi jedna známá říkala, že se tam na mě někdo ptal a ona jim řekla: „Jo ta, ta je v pohodě, pracuje, je čistá a má už skoro hotovou insolvenční.“ To musím říct, že jsem na sebe byla hrdá.

Ale já už se k tomu nevrátím. V létě jsem teď měla poprvé po strašně dlouhé době takový jako absták. Úplně mě to vyděsilo, několik dní jsem nedokázala vyjít z bytu. Zavolala jsem mamce, ta mě objednala ke svojí psychiatrice. Beru teď nově nějaké léky a pomáhají mi. Já mám totiž jinak hrozně moc myšlenek, hodně se pořád obviňuji za všechno, co jsem způsobila. A pak je mi z toho zle.

www.zenyavezeni.cz

Čím to bylo, že jste se dokázala rozhodnout svůj život změnit?

No, ten trest byl tentokrát opravdu dlouhý. Uvědomila jsem si, že tímhle stylem žiji už strašně dlouho a že to takhle nechci. Já jsem před tím posledním nástupem měla děti. A dřív jsem ty ženské třeba v léčbě, které měly 3 děti po dětských domovech a čekaly čtvrté, odsuzovala – a najednou jsem udělala něco podobného.

A motivuje mě taková představa, že u mě třeba v 15 zazvoní a uvidí, že maminka je v pořádku, funguje, a že když budou chtít, tak tam pro ně budu.

A jak to s dětmi máte teď?

Je pro mě pořád velmi těžké o tom mluvit. O tom nemůžu mluvit ani s mamkou, protože jí to pořád hodně bolí.

Napřed byly v Klokánku a pak šly do adopce k jedné paní. Té jsem ještě z výkonu psala – že se nemusí bát, že bych jí chodila otravovat, nebo bych jí děti chtěla brát. Já to přijímám tak, že jsou teď její. Ale že moje maminka za nic nemůže a jestli by jí nemohla třeba alespoň posílat fotky – ona za nimi pořád chodila, i do toho Klokánku, když tam ještě byly, bylo to pro ni taky hrozně těžké. A ta paní mamce napsala a teď se vídají.

Takže mám fotky a videa a ona je úplně úžasná máma, mají se s ní dobře. Vysvětlila jim to tak, že maminka byla hodně nemocná, tak je dala do domečku, a tam si je vzala nová maminka.

Ale teď, jak už to bylo vážné a měla jsem před sebou tu operaci, kde mi dávali 20% šanci na přežití, jim řekli, že je maminka nemocná hodně. A ten můj chlapeček mi nahrál hlasovou zprávu, přišla mi asi hodinu předtím, než jsem šla na sál. Hrozně jsem brečela.

Takže se mají dobře a o mně vědí. A já doufám, že třeba fakt jednou zazvoní.

Mluvily jsme o rodině. Jak to teď máte s ostatními vztahy?

Mám skvělého přítele, je to úplně miláček. To je vlastně poprvé, dřív jsem si partnery nevybírala dobře, spíš mě stahovali dolů.

Veškeré okolí z minulosti jsem odstříhla. Jsem v kontaktu jen s několika kamarádkami z věznice, které jsou taky pořád venku a v pohodě.

Je pro mě těžké o svojí minulosti lidem říkat – nejsem na ni hrdá a vím, že to kdykoli mohou použít proti mně. Zároveň se tomu v bližších vztazích prostě nevyhnete – mám jiné vzpomínky, zážitky a zkušenosti než lidé, kteří celý ten svět nikdy nepoznali.

www.zenyavezeni.cz

A nechci si vymýšlet, proč jsem třeba na těch 4,5 roku ze všeho vypadla.

Ale mám doteď taky 2 kamarádky z toho skladu, kde jsem pracovala. To jsou holky, které nikdy ani nezkusily trávu a po škole šly hned pracovat. Já je za to obdivuji. Když jsem jim o své minulosti řekla, vůbec mě neodsoudily, naopak, řekly mi, že obdivují ony mě. Za to, jak jsem se z toho dostala.

A na závěr dvě skvělé zprávy: od našeho rozhovoru se paní Lucii nejenom podařilo najít práci, která ji baví a kterou je schopná dobře vykonávat, ale dosáhla i vymazání rejstříku trestů.

